

Ōrigenus Tōn Eis Tas Theias Graphas Exēgētikōn Hapanta Ta Hellēnisti Heuriskomena

Origenes

Coloniæ, 1685

Homilia X. (juxta Hieronymum VIII.) De eo quod scriptum est: Notum fac mihi Domine, & cognoscam; usque ad eum locum in quo ait: Ite, congregare omnes bestias agri. Eodem Interprete.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-79842](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-79842)

ΟΜΙΛΙΑ Ι.

Εἰς τό.

Γνώσον μοι κύριε, καὶ γνώσομαι. μέχρι τῆς.
συνάξατε πάντα τὰ θηρία & ἀγρῶν καὶ
ἐλθέτωσαν καὶ φαγαγῆναι αὐτῶν.

HOMILIA X.

(juxta Hieronymum VIII.)

De eo quod scriptum est:

Notum fac mihi Domine, & cognoscam; usque
ad eum locum in quo ait: *Ita congrega-*
te omnes bestias agri.

Eodem Interprete.

Εἰ θεὸς λόγια ἐστὶν ἐν νόμῳ, καὶ περὶ φηται, **A** S I Dei eloquia sunt in Lege & Prophetis, Evangelii & Apostolis, oportet discipulum Dei divinorum sermonum magistrum Deum ascribere. Qui enim docet hominem scientiam, secundum Psalmistam, 10. Deus est. Salvator quoque perhibet testimonium, nullum debere super terras magistrum nuncupari, dicens: *Et vos nolite vocare magistrum super terram. Unus quippe est magister vester: Pater qui in caelis est.* Pater autem qui est in caelis, erudit homines sive per se, sive per Filium, sive per Spiritum sanctum: & ut ad minora veniamus, erudit per Paulum, per Petrum, per alium quemlibet Sanctorum: tantum Dei spiritus, & Dei sermo descendat & doceat. Cur hæc diximus? videlicet quia Propheta: *Notum fac mihi, ait, Domine & cognoscam.* Neque enim scire possum, nisi tu mihi revelaveris. Sin autem demonstrante te potero nosse quod nescio, tunc videbo cogitationes singulorum, & cognoscam, quid unusquisque gerat, & cujus sit voluntatis. Hæc Prophetia. Deinde videamus, quid Salvator loquitur in Propheta: *Ego ut agnus innocens ductus ad immolandum, & nesciebam.* Adversum me cogitaverunt consilium dicentes: *Venite, mittamus lignum in panem ejus, & conteramus eum a terra viventium, & nomen ejus non memorabitur amplius.* Elaias quoque quod Christus ut ovis ad victimam ductus sit, & ut agnus coram tondente se sine voce, sic non aperuit os suum, pronuntiat: & ibi quidem ille de Christo, hic vero de se ipse Christus: *Ego, inquit, ut agnus innocens ductus ad immolandum, & nesciebam.* Nec addit quæ non cognoverit. Non enim dixit: Non cognovimala, non cognovi bona, non cognovi De peccatum, sive injustitiam, verum simpliciter non cognovi. Tibi igitur dereliquit, ut quæras quod nescierit. Lege Apostolum: *Quicum peccatum non cognovisset, pro nobis peccatum fecit.* Peccatum quippe nosse, peccare est: ut justitiam nosse, juste est agere.

- pletum est enim illud vaticinium: *Auferet A* *En autē, ἐπεὶ πεπλήρωτο τό· ἀφελῆ κύριον*
Ex. 3. 1. Dominus à Iudæa: & ab Hierusalem validum
 & validam, virtutem panis, & virtutem aqua,
 gigantem fortem, & bellatorem, & judicem,
 & Prophetam, & arbitrum, & seniore
 quinquagenarium, & admirabilem consiliato-
 rem, & sapientem Architectum, & intelligen-
 tem auditorem. Jam non est apud eos qui
 possit dicere: *Quasi sapiens architectus fun-*
1. Cor. 3. 10 *damentum posui.* Migraverunt ab eis archi-
 tecti, venerunt ad Ecclesiam, posuerunt
 fundamentum Jesum Christum. Huic su-
 perædificant, quicunque post eos credide-
 runt. Infame ergo ille populus derelictus
 est: *Adducam quippe mala super inhabitantes*
Isa. 11. 23 *Anathoth, in anno visitationis eorum.* Iustus
 es Domine, quia excusabo me apud te. Verunt
 amen iudicia loquar ad te. *Quid est quod via*
Jer. 12. 1 *peccatorum prosperatur? Abundaverunt omnes,*
qui spreverunt contemnentes. Quæramus, an
 bonus sit Deus, qui Legem, Prophetasque
 largitus est, videntes viam impiorum pro-
 sperari, & nihil eos ab eo pro merito iusti-
 ficari. Abundaverunt enim omnes qui spre-
 verunt contemnentes, ii qui adversum con-
 ditorem rabidis faucibus latrant, qui cum
 blasphemis sermonibus criminantur. *Abun-*
daverunt, plantati sunt, & radicem miserunt,
procreaverunt filios & fecerunt fructus. Quan-
 tos fructus Marcion fecit procreans filios
 infidelitatis? quantos Basilides? quantos
 Valentinus? De his quippe nā prophetat
Jer. 12. 2 *dicens: Procreaverunt filios, & fecerunt fructū.*
Prope es tuori eorum, & longe à renibus eorum.
 Nominant Jesum & non habent eum; neque
 enim illum confitentur ut Christum. *Et tu,*
Jer. 12. 3 *Domine, nosti, & probasti cor meum in conspe-*
ctu tuo. Sanctifica illos in die interfectionis eo-
rum. Quid faciam ut hoc exponam? Tor-
 menta sanctificationem vocat eorum qui
 torquentur. *Sanctifica quippe eos, ait, in die*
interfectionis eorum; id est, per hoc quod in-
terficis eos, sanctifica eos. *Quem enim diligit*
Hebr. 12. 6 *Domini, corripit; flagellat autem omnem fi-*
lium quem recipit. Quousque lugebit terra, &
Jer. 12. 4 *sanum omne agri arefcet à malitia habitantium*
in terra? Quasi animal sit terra, sic nunc lo-
 quitur Propheta, dicens lugere eam, quan-
 do mali sunt habitatores, qui in ea commo-
 rantur. Per unumquemque enim nostrum
 terra, aut lætatur in virtutibus accolarum,
 aut luget in vitiis. Si autem terra, conse-
 quenter & elementa cætera, ex quibus &
 aqua, id est, Angelus qui super aquam con-
 stitutus est. Neque enim aliter possum lu-
 gentem terram exponere, seu lætantē: nec
 ἐπ' αὐτῇ· καθ' ἑκαστον ἐν ἡμῖν ἢ γῇ ἥτοι πενθεῖ, ἢ δύφραίνεται· ἢ γὰρ πενθεῖ ἀπὸ
 κακίας τῶν οἰκούντων ἐν αὐτῇ, ἢ δύφραίνεται ἀπὸ χηρσότητος· ἐφ' ἑκάστω
 ἐν ἡμῖν αὐτὸ τὸ φοιχέον ἢ εὐφραίνεσθαι, ἢ πενθεῖ· εἰ δὲ ἡ γῆ, τάχα καὶ τὰ λοιπὰ στοι-
 χεῖα· ὁμοίως ἐξ ὧν ὕδωρ, & ὁ πᾶν ὕδωρ τεταμένον ἀγγέλῳ, ἵνα διηγήσωμαι καὶ
 τῷ γλῶσσει πενθεῖσαν. & γὰρ τὸ σῶμα ἡ γῆ πενθεῖ ἀπὸ τῶν κακούντων ἐν αὐτῇ
 ἀλλὰ

ἀλλὰ νόμ μοι παρὰ τῇ διατάξει ἔπλωτος τε-
 ταγμένον πᾶν ἀγγέλον ἐπὶ τῇ γῆς, καὶ ἄλλον
 τεταγμένον ἐπὶ τῇ ὑδάτιν, καὶ ἄλλον ἐπὶ τῇ
 ἀέρι, καὶ τέταρτον ἐπὶ τῇ πυρρῇ. ἕως ἀνάβα
 μοι τὸ λόγῳ ἐπὶ τῷ διατάξει πᾶσαν τὴν ἐν
 ζωῇ, τὴν ἐν φυτοῖς, τὴν ἐν τοῖς ζώοντι, ἀ-
 ερῇ, ἀγγέλος πετέτακται, καὶ ἐπὶ τῇ ἡλίῳ, καὶ
 ἐπὶ τῇ σελήνῃ, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῇ ἀστέρῳ. ἔτοι
 οὖν ἀγγέλοι μεθ' ὧν ἐσμεν, ὅσον ἐσμὲν ἐπὶ γῆς
 ἡμεῖς ἀφραίνονται, ἢ πενθεῖν ἐφ' ἡμῖν, ὅτι ἡ
 κατακτείνων ἐν αὐτῇ. ὁ μὲν οὖν ὡς εἶπε τὸν ἀγ-
 γέλον τὴν γῆν αὐτῇ τῇ γῇ. ὡς περὶ τὸ χε-
 ποῖτον ἀπακαταρεῖται αὐτὸ τὸ ἀψυχον.
 ἀλλ' ἐρῶ χερεποῖτον τὸ παροπατε-
 μένον τὸ ἀψυχὸν ἀγάμμα, καὶ χερματίζον
 ἐκείνῳ τὸ νόμα. ἕως δὲ ἐρῶ καὶ γῆν λέγε-
 σαι τὸν ἐπὶ γῆς τεταγμένον ἀγγέλον, καὶ ὕδαρ
 λέγεσθαι τὸν ἐπὶ ὑδάτι. τεταγμένον ἀγγέλον,
 καὶ ὁ λέλεκται. εἰδὸς αὖτε ὑδάτος θεός, εἰδ-
 σάν τε ὑδάτα, ἐξοφείθησαν, καὶ ἐταραχθη-
 σαν αἰετοὶ. πλὴν τῶν ἡχοῖς ὑδάτων, φωνῶν
 ἐδωκαν ἀνέφελαι. καὶ γὰρ βέλη σε διαπο-
 ρδύσκει. εγκαταλέοιτα τὸν οἶκόν μου. ἀφῆ-
 κα τὴν κληρονομίαν μου. ἐδωκα τὴν ἡραπ-
 μένῃ ψυχῇ μου εἰς χεῖρας ἐχθρῶν αὐτῆς.
 ἰδε μοι τὸν ἐν μορφῇ θεοῦ ὑπαρχόντα ὄντα ἐν
 τοῖς ἐρανοῖς. ἰδε αὐτὸν τὸν οἶκον ὑπερεράνιον.
 εἰ βλάκα καὶ ὑψηλότερον ἰδὲν, ὅτι ἐγὼ ἐν τῷ
 πατρὶ. ἰδε αὐτὸν οἶκον ὄντα τὸν θεόν. καὶ ἀλεί-
 πει τὸν πατέρα καὶ τὴν μητέρα τὴν ἀνω ἱερ-
 σαλήμ, καὶ ἐρχεται εἰς τὸν παρὰ τὸν τόπον, καὶ
 φωνῶν εγκαταλέοιτα τὸν οἶκόν μου. ἀφῆκα
 τὴν κληρονομίαν μου. ἐκείνη γὰρ ἡ κληρονο-
 μία αὐτῆς, τὰ χωρία αὐτῆς ἀγγέλων, ἡ τὰ εἰς
 ἡμῶν τὰ ἀγίων δυνάμεων. ἐδωκα τὴν ἡραπ-
 μένῃ ψυχῇ μου εἰς χεῖρας ἐχθρῶν αὐτῆς.
 παρέδωκεν αὐτὴ τὴν ψυχὴν εἰς τὰς χεῖρας τῶν
 ἐχθρῶν τῆς ψυχῆς, εἰς χεῖρας ἐδωκὼν τὴν διποτει-
 ναντων αὐτὸν, εἰς χεῖρας ἀρχόντων συναχ-
 θέντων κατ' αὐτὴν, εἰς χεῖρας βασιλέων. ὅτε
 πείσθησαν οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς, καὶ οἱ ἀρχόντες
 συνήχθησαν ἐπὶ τὸ αὐτὸ καὶ τὸ κυρεῖ, καὶ τὸ
 χεῖρ αὐτῆς. ἐγρήθη ἡ κληρονομία μου ἐμοὶ ὡς
 λέων ἐν δρυμῷ αὐτῇ ἐπὶ γῆς κληρονομία αὐτῆς
 ἡ κληρονομία μου, ἐπεθρῆθη παρὰ αὐτὸν,
 καὶ γέγονεν ἡ κληρονομία μου ἐμοὶ, ἐξαγριωθέντης
 κατ' αὐτὴν ὡς λέων ἐν δρυμῷ. ἐθαυμάσων εἰ
 τότε ἐγρήθη ἡ κληρονομία αὐτῆς ὡς λέων ἐν δρυμῷ.
 νῦν ἐπὶ ἐν δρυμῷ λέοντες εἰσι κατα-
 τεματίζοντες τὸν ἱεσοῦν, καὶ δυσφημοῦντες αὐτὸν,
 καὶ ἀπαξιδύοντες τοῖς πειδ-
 σεῖν αὐτὸν. ἐγρήθη οὖν ἡ κληρονομία μου ἐμοὶ ὡς
 λέων ἐν δρυμῷ. ἐδωκεν ἐπ'

ejus.

A sensus recipit, ut insensibile corpus sentire
 credamus: nisi ut intelligamus omnibus re-
 bus Angelos praesidere, tam terrae & aquae,
 quam aëri & igni, id est, principari elemen-
 tis, & hoc ordine pervenire ad omnia ani-
 malia, ad omne germen, ad ipsa quoque a-
 stra cœlestia. Alius Angelus praepositus est
 terris: atque ita omnes ii Angeli cum qui-
 bus versamur in terra, gaudent quando ju-
 ste agimus: quando peccavimus, lugent.
 * *Lugabit terra ab omnibus inhabitantibus in*
ea. Eodem nomine Angelum terrae appel-
 lant quo ipsa nuncupatur. Quomodo enim
 hoc quod manu factum est, cum maledica-
 tur, maledicetur & ipse qui fecit illud, non
 quod maledictum sit, quod anima ac sensu
 caret, sed idem dicitur maledictus, qui assi-
 stet insensibili simulachro, eodem vocatus
 nomine quo vocatur id quod manu factum
 est: sic & nunc terra appellatur is Angelus
 qui praepositus est terrae. Nec hoc tantum
 accipias in terra; & aquae etiam Angelus e-
 jus vocabulo nuncupatur, juxta illud quod
 in alio loco dicitur: *Viderunt te aquae, & ti-*
muērunt, turbatae sunt abyssi. Multitudo soni-
 tus aquarum, vocem dederunt nubes, etenim
 sagittae tuae transierunt. Dereliqui domum me-
 am, dimisi hereditatem meam. Dedi dilectam
 animam meam in manus inimicorum ejus. Vi-
 de mihi eum qui in forma Dei consistebat in
 cœlis. Vide domum ejus, Thronos, & ex-
 cellas quasque Virtutes. Si autem vis ali-
 quid sublimius intelligere propter hoc
 quod ait: *Ego in Patre, & Pater in me;* vide
 domum ejus Patrem Deum. Relinquit pa-
 trem suum, & matrem suam cœlestem Hie-
 rusalem, venitque in hunc terrenum locum,
 & ait: *Reliqui domum meam, dimisi heredita-*
tem meam. Illa erat hereditas ejus, posses-
 siones Angelicae, & sanctarum ordo virtu-
 tum. *Dedi dilectam animam meam in manus*
inimicorum meorum. Tradidit animam suam
 in manus inimicorum suorum, in manus
 Judaeorum interficientium eum, in manus
 Principum congregatorum adversum se, in
 manus regum, quoniam *Adfiterunt Reges*
terre, & principes convenerunt in unum ad-
versus Dominum, & adversus Christum ejus.
Facta est hereditas mea mihi, sicut leo in sylva.
 Ista quae super terram erat hereditas ejus
 quam sibi elegerat in possessionem, quae
 pars ejus fuerat, offerata est adversus eum,
 & facta est hereditas ejus, id est, Judaei, qua-
 si leo in sylva. Nec mirandum est si tam tru-
 ci belluae comparata sit: usque ad praesen-
 tem diem leones sunt in sylva, anathemati-
 zantes Dominum Jesum, & blasphemantes
 illum, & insidiantes credentibus nomini

* *L. Auges,*
inquit.

Ps. 76, 17.

Jer. 12, 7.

Ps. 2, 2.

Jer. 12, 8.

Jer. 12, 8. ejus. *Facta est hereditas mea mihi sicut leo insylva. Dedit super me vocem suam, ideo odi vi eam. Nunquid spelunca est hyena hereditas mea mihi.* De sua hereditate prænuntiat, quod spelunca hyenæ futura sit, bestię rabidæ & ferocis, mortuorum cadaveribus viventis, quæ semper sepulchris & ossibus incubat. *Nunquid spelunca hyenæ hereditas mea mihi, aut spelunca in circuitu ejus?* Quoniam tales sunt, impero vobis Angeli, ut eatis, & congregetis bestias, & tradatis eos ad dilacerandum. *Ite, congregate omnes bestias agri, veniant, & manducent eos.* Veniunt bestię agri, devoraverunt populum Judæorum. Vide exesa corda omnium à fortitudinibus contrariis. Si illis Deus non pepercit, sed ait: *Ite, congregate bestias,* quanto magis nobis non pareat: si non fecerimus Legem ejus, si sermonem Evangelii neglexerimus, rursum dicit: *Ite, congregate bestias, & tradite eos.* Sed nos confidamus in Domino, & in oratione dicamus: Ne tradas bestiis animam confitentem tibi. Agamus pœnitentiam super peccatis nostris, confiteamur delicta quæ fecimus, & bestiis non trademur: quin potius Angeli veniant, qui nos in sinu suo gestantes de terrenis locis ad cœlestia transferant, & de præsentī sæculo in perpetuam collocent aternitatem, in Christo Jesu, cui est gloria & imperium in sæcula sæculorum, Amen.

ὑπὸ τῶν ἁγίων ὁ τῆς θῆνης τὸν μέλλοντα ἐν χειρὶ ἰσχύει, ὅς ἐστι τὸ κράτος καὶ ἡ δόξα αἰσ τῶν αἰώνων, ἀμήν.

HOMILIA XI.

(juxta Hieronymum VII.)

De eo quod scriptum est:

Jerem. 12, 11. *Extirpata est exterminio omnis terra, Et in istud: Cinctorium.*

ΟΜΙΛΙΑ ΙΑ.

εἰς τό.

Δι' ἐμὲ ἀφανισμὸς ἠφανίσθη ἡ γῆ καὶ εἰς τό. ἀείζωμα.

Eodem Interprete.

Quis est iste qui dicit: *Propter me exterminata est exterminio omnis terra?* Christus hæc loquitur: nam ante adventū ejus multa quidem peccata fuerūt in populo Israel, sed Dominus veniens prohibuit talia, ut penitus relinquerentur, & in longam traderentur captivitatem. Quando autem complerunt mensuram patrum suorum, & addiderunt ad occisionem Prophetarum, persecutionemque iustorum, & Salvatoris interfectionem, tunc completum est: *Dimittetur vobis domus vestra deserta.* Et quia iste ab eis,

Τίς ἐστιν ὁ λέγων. δι' ἐμὲ ἠφανίσθη ἀφανισμὸς πᾶσα ἡ γῆ, ὁ χειρὸς ταῦτα. ὅτι πᾶσα ἡ γῆ πολλὰ μὲν γεγῆναι αμαρτήματα τῶ λαῷ, ἀλλ' ἐξ αὐτῶν, ὡς ἐκ αὐτῶν, αὐτὸς πάντα ἐγκαταλείφειναι, καὶ εἰς ἀρχαίαν πολυχρόνιον ἀφαιρῶναι, ὅτε δὲ ἐπιπῶσιν τὸ μέτρον τῶν πατέρων αὐτῶν, καὶ προσέθηκαν τὴν ἀνηρηκέναι τὰς ἀρετὰς, καὶ διδοκῆναι τὰς δικαίας. ὅτι δοκτεῖναι τὸν χειρὸς τοῦ θεοῦ, τότε γεγῆναι τό. ἀφίσταται ὑμῶν ὁ δίκαιος.